

Banální / Formální / Hravý

Vaněk / Šerých / Koťátková

3 / 3 / - 14 / 4 / 11

Czech Center New York

321 East 73rd Street

<http://new-york.czechcentres.cz/>

hunt kastner artworks
Kamenická 22, Praha 7
+420 222 969 887
info@huntkastner.com
www.huntkastner.com

Praha a její umělecká scéna jsou přiměřeně velké na to, aby mohly vyvolávat pocit sounáležitosti, na druhou stranu umožňují velkou rozmanitost jednotlivých projevů. **hunt kastner** byly poctěny možností předvést tuto dualitu v Českém centru v New Yorku. Představu o různorodosti pražského prostředí poskytnou newyorské veřejnosti tři výjimečné osobnosti. Tomáš Vaněk a Jan Šerých jednotlivě zastupují neformální a formální způsoby výpovědi, oba vytvoří svá díla na místě. Eva Koťátková, která reprezentuje hravou složku, se představí jedním z nových děl. Vystavující umělci zastupují tři zcela odlišné přístupy a postoje k umění, nicméně spojuje je odhodlání, se kterým přistupují k odvěké otázce, co je umění a co je jeho podstatou.

Tomáš Vaněk (*1966, žije a působí v Praze)

Od poloviny devadesátých let, kdy vstoupil na českou uměleckou scénu, se laureát Ceny Jindřicha Chaloupeckého za rok 2001 Tomáš Vaněk stal jedním z nejuznávanějších českých umělců vůbec. Od roku 1998 nazývá svá díla Participy – jedná se o díla (sám je často nazývá situacemi) vytvořená speciálně pro veřejný nebo galerijní prostor. Jak naznačuje jejich pojmenování, díla v těchto prostorách participují na celé situaci, působí samotnou svou přítomností, často znepokojivě v neočekávaných souvislostech. Jejich síla tkví v schopnosti upozornit na určitou situaci v daném místě. Vaněk ponechává prostor pro participaci i divákovi, jehož přínosem je jeho vlastní vnímání. Tento postup mění roli návštěvníků galerie z pasivních příjemců v aktivní spolutvůrce; umění není jen spotřebováno, ale spoluvytvářeno bez potřeby přímého fyzického zasahování. Návštěvníci Českého centra mohou „participovat“ na Participu č. 123, Další demonstrace metody „mysli kulatě jedne hranatě“. Nafouknuté balóny umělec během vernisáže výstavy propíchne a každý prasklý balón sponkovačkou napne na stěnu galerie – postup demonstruje metodu zmíněnou v podnázvu. Protože Participy jsou vždy spojeny s konkrétním místem, podobná díla dostávají na odlišných místech nový rozměr. Původně převeden jako Particip č. 45 (2004) v pražské galerii ETC, byl tento postup opakován několikrát, naposledy jako Particip č. 111 na Manifesta v Murcii (Španělsko, 2010).

Jan Šerých (*1972, žije a působí v Praze)

Formální, abstraktní, geometrický – to jsou asi nejčastější přídavná jména spojovaná s tvorbou Jana Šerých. Viditelná složka děl Jana Šerých je nezaměnitelná. Když ale přijde na jejich obsah, zůstáváme trochu znejistěli. Pod plochým povrchem chladné geometrie cítíme něco osobního a pocitového. Linie nám připomínají grafy skrytého nebo neznámého dění. Jednou váháme jestli se samotný formální jazyk nestává vlastní správou, správou bez informace, jazyk hroutící do sebe sama. Jindy pojmáme podezření, zda nemáme co do činění s výstupem z Enigmy. Jenže v rozšifrování opakovaně selháváme. Jan Šerých přepisuje informace za pomoci šifry, tak se stávají nečitelné pro každého, kdo nevládní klíč (v tomhle případě je to jen samotný umělec). Tento proces kódování je podobný kulturnímu kódování, ke kterému umělec odkazuje. *The Best of Bad Solution / Nejlepší ze špatných řešení* sestává z několika hárků papíru s čarami nakreslenými žlutou zvýrazňovací fixou adjustovaných na stolech. Geometricky organizované čáry směřují k anti-estetismu, jejich estetika je daná omezenými možnostmi počítačového programu. Kresby jsou ale provedeny ručně, což představuje lidský rozměr. Nástěnná malba *I Promised Not to Tell Anyone What This Means / Slíbil jsem že nikomu neřeknu co to znamená* představuje řadu stejně tlustých sloupců s odlišnou výškou – tedy sloupcový graf, ale bez legendy. Šerých podobnou instalaci předvedl již dvakrát, vždy s odlišným obsahem, který nikdy neprozradil. Tento postup

je zhmotněním autorovy skepse vůči skutečné potřebě poznání, stejně tak ironie vůči domnělé užitečnosti snahy o pochopení tohoto poznání.

Eva Koťátková (*1982, žije a působí v Praze)

Přestože zastupuje hravý element a její přístup je zdánlivě lehkovážný, Eva Koťátková se ve svých pracích zabývá velmi vážnými tématy. Práce této perspektivní umělkyně (v roce 2007 se stala vůbec nejmladším umělcem oceněným prestižní Cenou Jindřicha Chalupického), jsou důkladným prozkoumáním jejího nejbližšího okolí jako je rodina a škola, jejich mechanismů, omezení a vlivu, který tyto společenské instituce mají na jedince. Aktuálně se Eviny práce soustřeďují na systém vzdělávání a na jeho vliv na formování dítěte nebo adolescenta – mladou bytost procházející výraznými změnami vedoucími k nalezení vlastního místa v rámci určité komunity nebo společnosti obecně. Společenský systém se stává základnou pro naše každodenní činnosti, které se někdy mění v rituály podřízené pravidlům, vzorcům a stereotypům sdíleným určitou komunitou. Role jedince se zdá být zpochybňována, ale Eva neupadá do rezignace, spíš vyjadřuje svůj nesouhlas a strach z útlaku, které jsou charakteristické pro její přístup k jakýmkoli systémům založeným na hierarchii a neměnných pravidlech. Eva pracuje s každodenními situacemi, mění, zhodnocuje a přemísťuje je nebo jejich položky – věci vybírá z jejich přirozeného prostředí a přeskupuje je do nových konglomerátů bez praktické funkce. Spůsob instalace má klíčový význam a určuje úhel, jakým se na věci díváme. Divák je vystaven neproniknutelnému řádu se silným vlivem na jeho asociativní imaginaci.